

Takoorida da'da

La soco xuquuqdaada sharciyada Minnesota ee mamnuucaya takoorka da'da

Waa sharci darro haddii loo shaqeeyaha:

- diido inu shaqaaleeyo qof sabab ku saleysan da'da awgeed;
- yareeyo heerka ama boos darajo ama ruqseeyo qof sabab oo ku saleysan da'da awgeed;
- ka saarid ama xilka laga wareejiyo qofka sabab ku saleysan da'da, ama
- qasbo da'da hawlgabka haddii shaqaaleeyuhu haysto wax ka badan 20 shaqaale [29 United States Code §630 (b)].

Loo-shaqeeyayaashu hadii ay ka joojinayaan shaqaalaha da'dooda tahay 65 sano ama ka weyn shaqada sabab ah in ay kaso bixi karin shuruudaha shaqada waa inay bixiyaan 30 cisho oo ogeysiis ah in shaqada laga joojin doono.

Qoraalkan waxa ku jira oo kaliya dulmar ah sharciga Minnesota.
Wixii macluumaad dheeraad ah, la xiriir:

Waaxda Shaqaalaha iyo Warshadaha Minnesota
Telefoonka: 651-284-5075

Waaxda Xuquuqda Aadanaha ee Minnesota
Telefoonka: 651-539-1100

 **WAAXDA SHAQAALAHA
IYO WARSHADAH**

651-284-5070 • 800-342-5354 • dli.laborstandards@state.mn.us • www.dli.mn.gov

Sharciga ayaa qaba in lagu dhajiyo ogaysiskan meel shaqaalaha si fudud u arki karan. Sebtembar 2017

Shirarka uu maalgaliyo shaqo-bixiyaha

Shirarka uu maalgaliyo shaqo-bixiyaha ama Ogeysiiska Sharciga Isgaarsiinta

Shaqo-bixiyaha ama wakiilkiisa, metelaha, ama qofka loo xil-saaray waa in uusan hanjabin, shaqada ka eryin, ciqaabin, ama uu ku soo rogin cunaqabatayn, ama tallaabo kale oo waxyeello leh ku qaadin shaqaalaha

1. Sababtoo ah shaqaalaha oo diida in uu ka soo qayb galo ama ka qayb qaato shir uu maalgaliyo loo shaqeeyaha ama uu diido inuu aqbalo ama dhaqeyto isgaarsiinta loo shaqeeyaha ama wakiilka matala, ama qofka loo xilsaarey. Hadii shirka ama isgaarsiintu ay tahay in lagu gudbiyo aragtida loo shaqeeyaha oo ku saabsa diin ama siyaasad.
2. Si loogu qancinayo shaqaalaha inuu ka soo qayb galo ama ka qayb qaato shirarka ama uu helo ama dhageysto isgaarsiinta lagu sharaxay (1) kor ku xusan; ama
3. sababtoo ah shaqaaluhu, ama qof ku hadlaya magaca shaqaalaha, wuxuu sameeyaa warbixin qoraal ama afka ah oo daacad ah oo ku saabsan xadgudub ama xadgudub la tuhunsan yahay oo ku saabsan Shuruucda Isgaarsiinta ama Shirarka uu Maalgaliyo Shaqobixiyaha.

Xaalmarino

Shaqsi shaqaale oo la dhibaateeyey wuxuu qaadi karaa tallaabo sharciga ah si uu u dhaqan geliyo sharciga kulammada ama isgaarsiinta lagu taageerayo bulshooyinka ugu dambeyn 90 maalmood kadib taariikhda la sheegay ee ihada khaladka. Maxkamaddu waxay bixisaa dhammaan magdhow ku habboon, oo ay ku jiraan magdhow joojinta, dib-u-soo-celinta, lacag celinta, iyo dib-u-soo-celinta wax kasta oo faa'iido ah oo bulshooyinka, kharashaadka qareennada iyo kharashaadka kale.

Baaxadda

Shirarka uu maalgaliyo shaqo-bixiyaha ama Ogeysiiska Sharciga Isgaarsiinta ma ahan.

1. mamnuucid isgaarsiinta macluumaadka ee shaqa bixiya shariga oka baahan yahay in uu kula xiriiro, laakiin kaliya ilaa heerka sharciga ah ee loo baahan yahay.
2. xadidid xuquuqda loo-shaqeeyaha ama wakiilkiisa, ama wakiilkiisa si uu u qabto shirarka ku lug leh arrimaha diinta ama siyaasadda ilaa inta ka-qaybgalku uu yahay mid ikhtiyaari ah ama ku lug leh isgaarsiinta ilaa inta helitaanka ama dhageysiga ay tahay gebi ahaanba ikhtiyaari ah; ama
3. xadidid xuquuqda loo-shaqeeyaha ama wakiilkiisa, ama wakiilkiisa inuu la xiriiro shaqaalihisa macluumaad kasta, ama u baahan ka qaybgalka shaqaalaha shirarka iyo dhacdooyinka kale, taas oo lagama maarmaan u ah shaqaaluhu si ay u gutaan waajibaadkooda shaqo ee sharciga ah.

Marka la soo koobo, sharcigani ma mamnuucayo ama ma xakameynayo hadalka loo shaqeeyaha. Sharcigu wuxuu nidaamiyaa marka loo-shaqeeyuhu uu edbin karo ama eryayo shaqaale diidaya inuu ka qayb galo shirarka ku saabsan arrimaha diinta ama siyaasadda.

Si aad dib ugu eegto sharcigan si buuxda, oo ay ku jiraan qeexitaanno, shuruudaha ogaysiinta iyo macluumaadka dheeraadka ah ee ku saabsan dawooyinka, eeg Minn. Stat. § 181.531. Waaxda Shaqada iyo Warshadaha ma dhaqangeliso sharcigan. Macluumaad dheeraad ah oo ku saabsan sharcigaan, la xiriir qareenkaaga.

Heerarka mushaharka ee ugu yar

Dhaqan gelay laga bilaabo Jan. 1, 2024

HEERKA MUSHAHARKA

Loo shaqeeyaha weyn – Shirkad kasta oo dakhligedu guud yahay \$500,000 ama ka badanyahay sannadkii

\$10.85/saacaddii

Loo shaqeeyaha weyn – Shirkad kasta oo dakhligedu guud ka yaryahay \$500,000 sannadkii

\$8.85saacaddii

Mushaharka tababarka – Waxaa la siin karaa shaqaalaha da'doodu tahay 18 iyo 19 90ka maalmood ee ugu horreeya ee shaqada

Mushaharka dhalinyarada – Waxa la siin karaa shaqaalaha da'doodu tahay 17 ama ka yartahay

Fiisaha J-1 – Waxa la siin karaa shaqaalaha huteelada, moteellada, xarumaha la seexdo iyo goobaha dalxiiska ee ka shaqeeya xoogaga shaqada ee xagaaga, socdaalka Booqdaha Isweydaarsiga (J) fiisaha aan muhaajiriinta ahayn

dli.mn.gov/minwage

SAACADAHA DHEERAADKA AH (OVERTIME)

Mushaharka saacaddii iyo barkeed ee mushaharka caadiga ah ee shaqaalaha

Loo-shaqeeyayaasha yaryar ama gobolku caymiyo

Wixii ka badan **48** saacadood

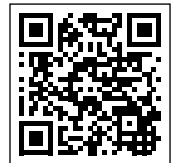
Loo shaqeeyayaasha waaweyn iyo kuwa dawladda dhexe caymiso

Wixii ka badan **40** saacadood

WAKHTIGA JIRRADA IYO BADBAADADA

Wakhtiga jirrada iyo badbaadada waa wakhti fasax lacag leh oo loo-shaqeeyayaashu ay tahay inay siiyaan shaqaalaha Minnesota taas oo loo isticmaali karo sababo gaar ah, oo ay ku jiraan marka uu shaqaaluhu buko, si uu u daryeelo xubin qoyska ka mid ah ama si ay u raadsadaan caawimo haddii shaqaale ama xubin qoyskooda ah ay la kulmeen xadgudubka guriga.

Shaqaaluhu waxa uu kasbadaa hal saac oo wakhtiga jirrada badbaada ah 30kii saacadood ee kasta oo uu shaqeeyo oo waxa uu heli karaa ugu badnaan 48 saacadood sannad kasta aan ka ahayn haddii loo shaqeeyuhu uu ogolaado lacag ka badan.

dli.mn.gov/sick-leave

AARGOOSIGU WAA MAMNUUC

Loo shaqeeyuhu ma sii dayn karo, ma anshaxmarin karo, ma ciqaabi karo, ma faragelin karo, uma hanjabi karo, ma xakamayn karo, kuma qasbi karo, ama haddii kale kama aargoosan karo ama takoori karo shaqaalaha wixii ku saabsan magdhowga shaqaalaha, shuruudaha, xaaladaha, goobta ama mudnaanta shaqada sababta oo ah shaqaaluhu wuxuu ka warbixiyey ku xadgudubka sharci ama diiday inuu ka qaybqaato hawl uu shaqaaluhu og yahay inay xadgudub ku tahay sharciga.

DEPARTMENT OF
LABOR AND INDUSTRY

651-284-5075 • 800-342-5354 • dli.laborstandards@state.mn.us • dli.mn.gov/minwage

Sharciga ayaa u baahan in ogeysiiskan lagu soo dhajiyo meel ay shaqaaluhu si fudud uga arki karaan. Oktoobar 2023

Ilaalinta amaanka iyo caafimaadka shaqada

Shaqaalaha

Sharciga Shaqaaleedka Ammaanka iyo Caafimaadka Minnesota (Minnesota Occupational Safety and Health Act) wuxuu shardi ka dhigayaa in aad shaqaalahaaga u diyaarisid goob shaqo oo ka badqabta halisyada la yaqaan oo sababi kara dhimasho, dhaawac ama jirro. Sidoo kale waa in aad raacdaa xuquuqda iyo masuuliyadaha goobta shaqada.

- Waa in aad raacdaa heerarka iyo nidaamyada badbadada idil shaqaalaha ee Minneota OSHA (MNOSHA).
- Loo shaqeeyahaaga waa in uu ku siiyo macluumaad kasta oo ku saabsan halisyada kiimikada, halisyada cawaamilka muuqata iyo cawaamilka caabuuqyada goobta shaqada ka dhalan kara.
- Xaq waxaad u leedahay in aad kala hadashid loo-shaqeeyahaaga ama MNOSHA walaacyada ku saabsan ammaanka iyo caafimadka goobta shaqada.
- Xaq waxaad u leedahay in aad diiddo qabashada shaqada haddii aad rumaysantahay in xilka ama qalabka uu kuu keeni karo halis deg-degga ama dhimasho ama dhaawac jirka. Si kastaba, waa in aad qabataa xil kasta oo loo-shaqeeyahaagu kuu xilsaaro. Goobta shaqada si fudud ugama tagi kartid.
- Xaq waxaad u leedahay in lagu soo wargaliyo ama lagu faahfaahiyo haddii loo-shaqeeyahaagu dalbado in wax laga baddelo heerarka shuruudaha MNOSHA.
- Xaq waxaad u leedahay in aad la hadashid baaraha MNOSHA ee goobtaada shaqada baaraya.
- Xaq waxaad u leedahay in aad ka xarayso cabasho MNOSHA ku saabsan ammaanka, caafimaadka halisyada iyo codsato in baaris la sameeyo. MNOSHA uma kashifayso magacaada loo-shaqeeyaha.
- Xaq waxaad u leedahay in lagu tuso xogta dacwdaha idil, ciqaabaha iyo khafiifinta canshuuraha MNOSHA ay ka samaysay loo-shaqeeyahaaga.
- Loo-shaqeeyahaagu kuguma takoori karo isticmaalka xuquuqdaada Sharciga awgeed. Si kastaba, loo shaqeeyahaaga waxuu kugu anshax-marin karaa sababa la xariira in aadan raacin nidaamyada ammaanka iyo caafimaadka. Haddii aad rumaysantahay in loo-shaqeeyahaagu ku takooray sababa la xariira isticmaalka xuquuqdaada Sharciga, waxaa aad haysataa 30 maalmood in aad uga soo dacwooto MNOSHA.
- Loo-shaqeeyahaagu waa in uu bixiyaa kashifaad kasta iyo xog kasta oo caafimaad ee adiga lagaa hayo marka la weydiisto.
- Xaq waxaad u leedahay in aad ka qaybgasho horumarinta heerarka MNOSHA.

Loo-shaqeeyahaaga

Waa in ad u diyaarisaa shaqaalahaaga jawi ammana oo caafimaad qaba xorna ka ah halis la garan karo oo sababi karta dhimasho, dhaawac ama jirro iyo u hoggaansanaatid heerarka MNOSHA ee la dhabaqi karo oo idil. Waxaa kale leedahay xuquuqda iyo masuuliyadaha soo socda.

- Waa in aad ku dhajisaa nuqul ka mida sawirkan wayn iyo dokumentiyada kale ee MNOSHA meelaha lagu dhajiyo ogaysiisyada shaqaalaha.
- Waa in aad soo wargalisaa MNOSHA siddeed sacadood gudahood shilalka idil ee sababa dhimasho shaqalaha.
- Waa in aad soo wargalisaa MNOSHA 24 saac gudahood shilalka idil ee sababa addin go', indha-beel ama isbitaal seexin ee shaqaale kasta ku yimaada.
- Waa in aad u oggolaataa baarayaasha MNOSHA in ay sameeyaan baarisyada, waraysiyada shaqaalaha iyo dib-u-eegidda xogta.
- Waa in aad diyaarisaa qalabka idil ee ilaalinta shaqaalaha iyo tababarrada oo aad adigu kharashkooda qabto.
- Xaq waxaad u leedahay in aad ka qaybqaadato horumarinta heerarka MNOSHA.

Kaalmaada ammaanka iyo caafimaadka lacag-la'aanta

Kaalma lacag-la'aana oo la sugayo iyo halisyada saxda ah ayaa shaqaalaha u diyaara, iyado aan dacwao lahayn iyo ciqaab toona, oo loo sii marayo MNOSHA Workplace Safety Consultation telefoonka (651) 284-5060, 1-800-657-3776 ama osha.consultation@state.mn.us.

La xariir MNOSHA wixii ku saabsan nuqul Sharciga, ee si gaara u quseeya ammaanka iyo caafimaadka heerarka xaraynta dacwo la xariirta halisyada goobta shaqada.

Loo-shaqeeyahaaga, shaqaalaha iyo xubnaha ka mida dadweynaha ee doonaya in ay dacwo xareeyaan la xariirta Barnaamijyada MNOSHA waxay u qori karaan waraaq federaalka OSHA Gobolka Xaafiiska 5: U.S. Department of Labor, Occupational Safety and Health Administration, Chicago Regional Office, 230 S. Dearborn Street, Room 3244, Chicago, IL 60604.

(651) 284-5050 • 1-877-470-6742 • osha.compliance@state.mn.us • www.dli.mn.gov

Sharciga ayaa qaba in lagu dhajiyo meel shaqaalaha si fudud u arki karan.

Agoosto 2017

SHAQO LA'AAN?

Ma shaqo la'aan baad tahay mise saacadaha shaqada ayaa lagaa dhimay?

Waxaad xaq u leedahay inaad codsato lacagta Caymiska Shaqo Caymiska la'aanta.

Ka codso khadka internet-ka:

www.uimn.org

**ama teleefoonka 651-296-3644
(Magaalooyinka mataanaha)**

**ama nambarka aad lacag bixineyn ee
1-877-898-9090 (meelaha kale ee Minnesota)**

**TTY (qofka xagga maqalka naafo ka ah ama dhegaha jiga)
1-866-814-1252**

DEED is an Equal Opportunity Employer/Provider.

Magadhowga Shaqaalaha

Haddii aad dhaawacanto

- U soo sheeg horjoogahaada dhaawac kasta sida ugu dhaqsiyaha badan, iyadoo aan loo eegin sida uu u yaryahay. Waxaa laga yaabaa in aad lumiso waxtarrada ah xaqa magdhowga shaqaalaha haddii aanad waqtiga habboon dhaawaca u soo sheegin loo shaqeeyahaaga. Xadka waqtiga wuxuu noqon karaa ugu yaraan 14 cisho.
- Loo shaqeeyahaaga u sheeg macluumaad badan ee ku saabsan dhaawacagaada hadba sida suurtagalka ah.
- Qaado daawo kasta oo lagama maarmaana sida ugu dhaqsiyaha badan. Haddii caafimaadkaadku aanu daboolayn urur maamul daryeel oo shati haysta (CMCO), waxa aad iska daawayn kartaa hadba dhaqtarka aad doorato. Loo shaqeeyahaagu waa inuu qoraal kugu soo wargaliyaa haddii CMCO uu kaa daboolayo.
- Gacan ku sii codsiyada idil ee ku saabsan macluumaadka quseeya dalabyadaada.
- Sharciyu waxa uu u fasaxayaa caymiyaha maqdhowga shaqaalaha in ay helaan macluumaadka caafimaadka oo la xariira dhaawaca shaqadaada adiga oo aan u fasaxin, laakiin waa in ay qoraal kugu soo wargaliyaan marka ay codsanayaan macluumaadka.
- Caymiyuhu ma heli karo xog kale ee caafimaad haddii aadan saxiixin oggolaasho qoran.
- Ka qaado dhaqtarkaada hubaal-celin qoraala wixii ku saabsan fasax kasta ee shaqada looga tagayo. Ogaysiisku waa inuu qeexnaadaa hadba sida suurtagalka ah.

Shaqaalaha magdhowgiisa wuxuu bixinayaa

- Daryeelka caafimaadka ee dhaawaca shaqada, kolba muddada dheer ee macquulka iyo lagama maarmaanka ah.
- Waxtarrada mushaarka aan la qaadan oo ka mida qaybta daqliga aan la qaadan.
- Magdhowga waxyeellada joogtada ah ama aad weydo xubin jirkaada ka mida ama.
- Adeegyada xirfadaha shaqada ayaa lagu siinaya haddii aanad ku soo noqon karin shaqadaadi ee dhaawac ka hor ama loo shaqeeyahaaga dhaawac ka hor sababo la xariira shaqada aad ku dhaawacantay.
- Waxtarrada xaaskaada iyo/ama dadka kaa tirsan la siiyo haddii aad dhaawaca shaqada u geeriyooto.

Maxaa caymiyaha laga doonayaa in uu sameeyo

- Caymiyuhu waa inuu baaraa waxa aad sheeganayaso sida ugu dhaqsiyaha badan. Haddii aad naafowdo wax ka badan saddex jadwal maalmaha la shaqeeyo, caymiyuhu waa inuu bilaabaa waxtarrada lacag-bixinta ama kuu soo diraa sababaha masuuliyadda diidmada muddo 14 cisho ku siman ka dib marka loo shaqeeyahaagu ogaaday in aad shaqada bannaanka ka joogtay ama aad mushaar weyday sababa ah dhaawaca aad ku soo dacwootay.
- **Haddii caymiyuhu uu oggolaaday sheegashadaada waxtarrada mushaarka aan la qaadan iyo aad naafo ahayd muddo ka badan saddex cisho la shaqeeyo:** Caymisku waxa uu ku soo ogaysiinayaa isagoo laga doonayo in uu kuu bilaabo bixinta waxtarrada mushaarkii kaa baaqday 14 cisho gudahood sida kor lagu soo xusay. Caymisku waa inuu waxtarrada ku bixiyo isla watiga. Waxtarrada mushaarka-baaqday waxaa la bixinayaa isla xilliyadii u dhexeeya mushaar bixintaada shaqada.
- **Haddii uu caymisku diido dalabkaada ah waxtarrada mushaarkaan qaadan isla markaana aad saddex cisho la shaqeeyo ka badan aad naafo ahayd:** Caymisku wuxuu kuu soo diri doona ogaysiis 14 cisho gudahood. Ogaysiisku waa inuu si cad u fasiraa falalka iyo sababaha ay ku rumaysteen in dhaawacaaga ama jirradaada aanay ka imaan sababo shaqadaada la xariira ama sababta sheegashada mushaarku kaa baaqday aanay dhawacaaga ku taxaluqin.

Haddii aadan ku waafaqsanayn diidmada, la hadal hagaajiyaha dacwadaha caymiska ee kiiskaada gacanta ku haya. Haddii aadan ku qancin oo weli aadan waafaqsanayn diidmada, **wac Waaxda Shaqaalaha Minnesota iyo laanta Magdhowga Shaqaalaha (Minnesota Department of Labor and Industry's Workers' Compensation) Telefoonka degdegga 1-800-342-5354.**

Magaca Caymiyaha Khiyaamada

Qaadashada waxtarrada magdhowga shaqaalaha oo aadan xaq u yeelan waa mid tuugo ah. Wac 1-888-372-8366 si aad u sheegto khiyaano lagu sameynayo magdhawga shaqaalaha.

Magaca shirkadda caymiska iyo macluumaadka xiriirka

DEPARTMENT OF
LABOR AND INDUSTRY

(651) 284-5032 • 1-800-342-5354 • dli.workcomp@state.mn.us • www.dli.mn.gov

Sharciga ayaa qaba in lagu dhajiyo meel shaqaalaha si fudud u arki karan.

Agoosto 2017